

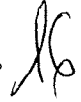

RZECZPOSPOLITA POLSKA

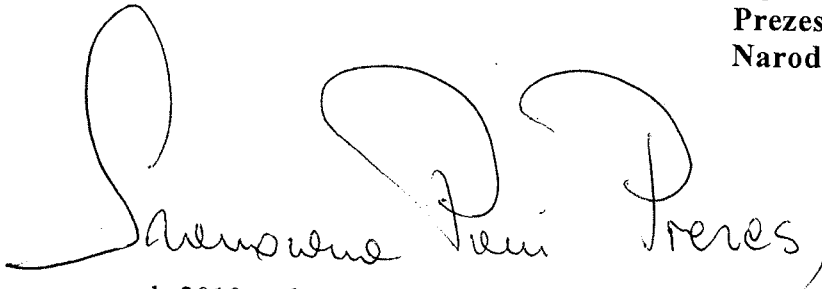
Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSS/500/28/2012/EK

Warszawa, listopada 2012 roku

**Pani
Agnieszka Pachciarz
Prezes
Narodowego Funduszu Zdrowia**

Szanowna Pani Prezes,

od 2010 roku z uwagą przyglądam się problemom związanym z leczeniem uzdrowiskowym i sanatoryjnym dla dzieci i młodzieży, w tym jego dostępności. Pierwotną przyczyną podjęcia tego zagadnienia były docierające do mojego Biura informacje o likwidacji placówek leczenia uzdrowiskowego i sanatoryjnego dla dzieci oraz znaczące zmniejszenie się liczby dzieci korzystających z tego rodzaju leczenia. W celu poprawy sytuacji podejmowano szereg działań informacyjnych, interwencyjnych, analitycznych. Jako Rzecznik Praw Dziecka również aktywnie w nich uczestniczyłem.

Nadal do mojego Biura wpływają pisma z pytaniami, dotyczącymi różnych aspektów leczenia uzdrowiskowego dla dzieci. Ostatnio otrzymałem do wiadomości pismo Andrzeja Kowalczyka, Prezesa Zarządu Uzdrowiska Rabka, skierowane do Zbigniewa Tetera, Zastępcy Prezesa NFZ ds. Służb Mundurowych, dotyczące potrzeby rozwiązania różnych problemów uzdrowisk i sanatoriów, w tym postulatów, jakie w powyższej sprawie zgłosiło „Ogólnopolskie Rabczańskie Porozumienie Szans dla Dzieci”.

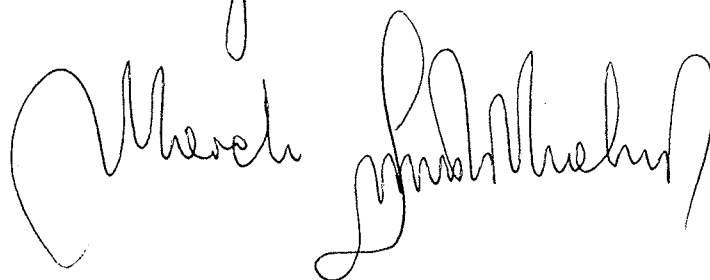
Zasadne jest więc dokonanie oceny, czy dotychczas podejmowane przez szereg instytucji działania spowodowały wzrost liczby skierowań na leczenie uzdrowiskowe i sanatoryjne dla dzieci oraz, czy urealnienie refundacji przez NFZ kosztów leczenia dzieci przyczyniło się do poprawy kondycji finansowej placówek uzdrowiskowych, oddalając groźbę ich likwidacji.

Działając na podstawie art. 10 a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie

odpowiedzi na pytania dotyczące powyższego zagadnienia. Proszę o przedstawienie informacji obejmujących dane z lat 2009 - 2011, tak, by możliwe było dokonanie oceny i analizy zaistniałych zmian.

- Jaka była liczba dzieci korzystających z leczenia sanatoryjnego i uzdrowiskowego – ogółem ?
- Jaka liczba wniosków o leczenie sanatoryjne dla dzieci została rozpatrzona negatywnie i jakie były przyczyny odmów ?
- Jaka jest struktura wiekowa dzieci korzystających z leczenia sanatoryjnego i uzdrowiskowego ?
- Czy lekarze, w tym konsultanci krajowi z zakresu pediatrii, balneologii, dyrektorzy placówek, zgłaszali postulaty wprowadzenia zmian w lecznictwie uzdrowiskowym, a jeśli tak, czy były one przedmiotem analiz ?
- Jaka była wielkość kontraktowanych przez NFZ usług z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego i sanatoryjnego dla dzieci ?
- Jaka jest liczba oraz tematyka skarg dotyczących lecznictwa sanatoryjnego i uzdrowiskowego wpływających do NFZ oraz jaki procent tych skarg został uznany za zasadny?
- Jakie działania, w opinii Pani Prezes powinny zostać jeszcze podjęte, aby istniejąca baza sanatoryjna i uzdrowiskowa dla dzieci była wykorzystana w sposób optymalny, a potrzebujące leczenia uzdrowiskowego lub sanatoryjnego dzieci mogły leczeniem być objęte.

Proszę także o przekazanie kopii odpowiedzi, jaka została udzielona Prezesowi Zarządu – Andrzejowi Kowalczykowi na pismo z 4 września 2012 r. skierowane do NFZ.

Z wyrazami szacunku

NFZ/CF/M/2012/045/0093/15/33620/kk1

Warszawa, dnia 14. 12. 2012 roku

SZ. P.

MAREK MICHALAK

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Szanowny Panie Ministrze,

Nawiązując do pisma z dnia 16 listopada 2012 roku (ZSS/500/28/2012/EK) w sprawie leczenia uzdrowiskowego dzieci poniżej przedstawiam wyjaśnienia na problematykę postawioną w piśmie.

Ad. 1. i 5. Liczba dzieci korzystających z leczenia uzdrowiskowego / wysokość kontraktów w zakresach świadczeń przeznaczonych dla dzieci

Leczenie uzdrowiskowe jest leczeniem uzupełniającym, nie jest postępowaniem medycznym ratującym życie lub zdrowie, i nie musi odbywać się w trybie pilnym. Oddziały wojewódzkie NFZ kierują się przy potwierdzaniu skierowań na leczenie uzdrowiskowe ogólnie obowiązującymi przepisami tj.:

- ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o leczeniu uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych;
- rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 roku w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową;

- rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 roku *w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego*;
- rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 roku *w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego*.

Do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego kierowane są dzieci, którym lekarz ubezpieczenia zdrowotnego wystawił skierowanie na leczenie uzdrowiskowe. O kierowaniu przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego na leczenie uzdrowiskowe powinny decydować realne i konsekwentnie przestrzegane wskazania i przeciwwskazania medyczne. Rolą Narodowego Funduszu Zdrowia jest ocena formalnej i merytorycznej poprawności wystawionego skierowania (lekarz konsultant) oraz wskazanie uzdrowiska o profilu leczenia właściwym dla ubezpieczonego, jak również określenie formy i terminu tego leczenia. Oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia po potwierdzeniu zasadności skierowania określają termin, miejsce, rodzaj i czas trwania.

Należy jednak pamiętać, iż zgodnie z przepisami prawa oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia ma prawo nie potwierdzić leczenia uzdrowiskowego dziecku w przypadku, gdy lekarz specjalista nie zaaprobował celowości skierowania.

Nie mniej jednak Narodowy Fundusz Zdrowia szczególną troską obejmuje dzieci i młodzież, których leczenie jest bezpłatne. Natomiast nie finansuje się pobytu w sanatorium opiekuna osoby ubezpieczonej. Należy również nadmienić, iż Oddziały wojewódzkie NFZ kierują dzieci na leczenie uzdrowiskowe w ciągu całego roku.

Rokrocznie Narodowy Fundusz Zdrowia kontraktuje świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe dla dzieci w 3 zakresach świadczeń, które wynikają z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 roku *w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego*, a są to:

- świadczenia uzdrowiskowego leczenia sanatoryjnego dzieci - czas trwania 21 dni;
- świadczenia uzdrowiskowego leczenia sanatoryjnego dzieci pod opieką osoby dorosłej - czas trwania 21 dni;
- świadczenia uzdrowiskowego leczenia szpitalnego dzieci - czas trwania 27 dni;

Poniższa tabela obrazuje liczbę i wartość zakontraktowanych świadczeń lecznictwa uzdrowiskowego w poszczególnych zakresach świadczeń gwarantowanych, oraz ich realizację.

ROK	ZAKRES ŚWIADCZEŃ	KONTRAKT		REALIZACJA		% REALIZACJI ZAWARTYCH UMÓW	
		SKIEROWANIA	WARTOŚĆ	SKIEROWANIA	WARTOŚĆ	SKIEROWANIA	WARTOŚĆ
2011	ŚWIADCZENIA UZDROWISKOWEGO LECZENIA SANATORYJNEGO DZIECI W WIEKU OD 3 DO 6 LAT POD OPIEKĄ DOROSŁYCH	7 666	9 902 067	7 443	9 469 462	97,09%	95,63%
	ŚWIADCZENIA UZDROWISKOWEGO LECZENIA SANATORYJNEGO DZIECI W WIEKU OD 7 DO 18 LAT	487	683 550	425	582 936	87,27%	85,28%
	ŚWIADCZENIA UZDROWISKOWEGO LECZENIA SZPITALNEGO DZIECI W WIEKU OD 3 DO 18 LAT	12 671	27 568 296	12 501	26 420 083	98,66%	95,84%
	RAZEM NARODOWY FUNDUSZ ZDROWIA	20 824	38 153 913	20 369	36 472 481	97,82%	95,59%
2010	UZDROWISKOWE LECZENIE SANATORIJNE DZIECI W WIEKU OD 3 DO 6 LAT POD OPIEKĄ DOROSŁYCH	7 850	10 223 677	7 410	9 419 824	94,39%	92,14%
	UZDROWISKOWE LECZENIE SANATORIJNE DZIECI W WIEKU OD 7 DO 18 LAT	559	800 482	514	706 272	91,95%	88,23%
	UZDROWISKOWE LECZENIE SZPITALNE DZIECI W WIEKU OD 3 DO 18 LAT	13 709	29 393 573	13 548	28 070 992	98,83%	95,50%
	RAZEM NARODOWY FUNDUSZ ZDROWIA	22 118	40 417 732	21 472	38 197 088	97,08%	94,51%
2009	ŚWIADCZENIA UZDROWISKOWEGO LECZENIA SANATORIJNEGO DZIECI W WIEKU OD 3 DO 6 LAT POD OPIEKĄ DOROSŁYCH	10 329	13 590 571	8 718	11 291 445	84,40%	83,08%
	ŚWIADCZENIA UZDROWISKOWEGO LECZENIA SANATORIJNEGO DZIECI W WIEKU OD 7 DO 18 LAT	867	1 256 355	662	935 601	76,36%	74,47%
	ŚWIADCZENIA UZDROWISKOWEGO LECZENIA SZPITALNEGO DZIECI W WIEKU OD 3 DO 18 LAT	17 223	37 154 932	15 993	33 248 010	92,86%	89,48%
	RAZEM NARODOWY FUNDUSZ ZDROWIA	28 419	52 001 858	25 373	45 475 056	89,28%	87,45%

Pragnę zapewnić Pana Rzecznika, iż Narodowy Fundusz Zdrowia w pełni zabezpiecza dla populacji dzieci i młodzieży świadczenia w rodzaju leczenie uzdrowiskowe, tzn. gwarantuje środki finansowe i pełną dostępność do przedmiotowych świadczeń dla każdego dziecka posiadającego skierowanie. Narodowy Fundusz Zdrowia umożliwi podjęcie leczenia uzdrowiskowego w terminie niezwłocznym od daty potwierdzenia celowości skierowania. Czas oczekiwania dziecka na przydział skierowania i termin realizacji skierowania, począwszy od daty jego potwierdzenia przez oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia nie przekracza 6 miesięcy.

Rokrocznie planowane środki finansowe przeznaczane na kontraktowanie świadczeń na leczenie uzdrowiskowe dla dzieci, poprzedzone są oceną dostępności skierowań na leczenie uzdrowiskowe dzieci oraz analizą stopnia realizacji umów w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe i są dostosowane do liczby skierowań na leczenie uzdrowiskowe wystawianych dzieciom przez lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego.

Natomiast poziom realizacji w głównej mierze determinowany jest przez zjawisko „niedojazdów”, które niestety powtarza się systematycznie w każdym roku i jest niezależne od Funduszu. Przyczyną tego, corocznie, są te same aspekty, wynikające z:

- zainteresowania rodziców (opiekunów) leczeniem dzieci tylko w okresach wolnych od nauki, w szczególności w miesiącach wakacyjnych, co potwierdza liczba rezygnacji z potwierdzonych skierowań w turnusach zimowych i późnojesiennych;
- względów ekonomicznych, wynikających z faktu ponoszenia przez rodziców (opiekunów) całkowitych kosztów:
 - pobytu własnego w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, w przypadku świadczeń uzdrowiskowego leczenia dzieci pod opieką dorosłych, co powoduje preferowanie ośrodków uzdrowiskowych najbliższej miejsca zamieszkania;
 - kosztów podróży dziecka i opiekuna z i do zakładu lecznictwa uzdrowiskowego;
- dużej liczby rezygnacji ze skierowań, zwrotów potwierdzonych skierowań dokonywanych przez świadczeniobiorców na kilka dni przed rozpoczęciem turnusu, co utrudnia ich ponowne zagospodarowanie, a zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe „Oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia doręcza świadczeniobiorcy potwierdzone skierowanie nie później niż w terminie 14 dni przed datą rozpoczęcia leczenia”;
- malejącej liczby skierowań na leczenie uzdrowiskowe dla dzieci, wystawianych przez lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego.

Nie mniej jednak pomimo wyżej wymienionych przyczyn, nie występują żadne trudności związane z dostępnością do leczenia uzdrowiskowego dzieci. Narodowy Fundusz Zdrowia w pełni zabezpiecza dla populacji dzieci i młodzieży świadczenia w rodzaju leczenie uzdrowiskowe, tzn. gwarantuje środki finansowe i pełną dostępność do przedmiotowych świadczeń dla każdego dziecka posiadającego skierowanie.

W tym miejscu należy podkreślić, iż Narodowy Fundusz Zdrowia bezwzględnie dopełnia obowiązku informowania rodziców i opiekunów prawnych dzieci korzystających z leczenia uzdrowiskowego, poprzez zamieszczanie w potwierdzeniu skierowania, informacji o zapewnieniu realizacji obowiązku szkolnego w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum w szkołach działających w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, zapewnieniu opieki opiekuńczo-wychowawczej oraz świetlicy i pokoi zabaw z odpowiednim wyposażeniem. Dopełnia też obowiązku informacyjnego poprzez informowanie lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego o zasadach udzielania i dostępności omawianych świadczeń. Ponadto na stronach internetowych poszczególnych oddziałów wojewódzkich umieszone jest „Vademecum 2012”, w którym w sposób przystępny każdy zainteresowany może uzyskać informacje, dotyczące wybranych informacji na temat świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym oczywiście o udzielaniu świadczeń w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe.

Ad. 2. Liczba negatywnie rozpatrzonych skierowań na leczenie uzdrowiskowe dzieci

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 roku *w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe*, oraz obecnie obowiązującego - rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 roku *w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową* lekarz specjalista w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej lub rehabilitacji medycznej, zwany dalej "lekarzem specjalistą", zatrudniony w Narodowym Funduszu Zdrowia, dokonuje aprobaty skierowania pod względem celowości leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej. Jeżeli lekarz specjalista nie zaaprobuje celowości skierowania, jest ono zwracane lekarzowi, który je wystawił, wraz z podaniem przyczyny odmowy potwierdzenia skierowania. Przyczyną braku aprobaty skierowania na leczenie uzdrowiskowe są przeciwwskazania medyczne lub brak wskazań do leczenia uzdrowiskowego. Do najczęstszych przeciwwskazań medycznych i braku wskazań do leczenia uzdrowiskowego dzieci zaliczyć należy ostre zapalenie górnych dróg oddechowych, padaczkę, ostre zapalenie oskrzeli, ostre zapalenie krtani i tchawicy, ostre zapalenie migdałów, zaburzenia rytmu serca pod postacią napadowego częstoskurczu nadkomorowego, porażenie mózgowe dziecięce ze znaczną dysfunkcją ruchową ale niezdolnością do samoobsługi,

zaburzenia osobowości i zachowania stwarzające problemy w funkcjonowaniu społecznym, zaburzenia zachowania i emocji, niezdolność do samoobsługi, ostre zapalenia zatok, ostre zapalenie gardła, plamica alergiczna, zaburzenia lękowe, alergie pokarmowe, moczenie nocne, komorowe zaburzenia rytmu serca, przewlekłe zapalenie ucha środkowego, zespół Downa, zaburzenia rozwoju somatycznego, schizofrenia, wiek dziecka poniżej 3 roku życia.

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę skierowań, które zostały negatywnie rozpatrzone z powodu przeciwwskazań lub braku wskazań do leczenia uzdrowiskowego (na podst. danych z oddziałów wojewódzkich NFZ).

ROK	Liczba skierowań negatywnie rozpatrzonych
2011	619
2010	521
2009	481

Ad. 3. Struktura wiekowa dzieci korzystających z lecznictwa uzdrowiskowego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, Narodowy Fundusz Zdrowia kontraktuje świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe, a następnie potwierdza złożone skierowania na leczenie uzdrowiskowe w poniższych zakresach:

- uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci **w wieku 7 do 18 lat**;
- uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci w wieku **od 3 do 6 lat** pod opieką osoby dorosłej;
- uzdrowiskowe leczenie szpitalnego dzieci w wieku **od 3 do 18 lat**.

Ad. 4. Postulaty zgłaszane przez organizacje zewnętrzne, dotyczące zmian w lecznictwie uzdrowiskowym dzieci

W 2011 roku zakłady lecznictwa uzdrowiskowego oraz organizacje zrzeszające te zakłady zgłaszały postulaty dotyczące zwiększenia ceny jednostkowej osobodnia w lecznictwie uzdrowiskowym dla dzieci na 2012 rok w zakresach świadczeń:

- uzdrowiskowe leczenie szpitalne dzieci od 3 do 18 lat;
- uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 7 do 18 lat;
- uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci od 3 do 6 lat pod opieką osoby dorosłej.

Narodowy Fundusz Zdrowia na podstawie kalkulacji kosztów osobodnia w lecznictwie uzdrowiskowym dzieci, przesłanych przez świadczeniodawców, przeprowadził stosowne analizy finansowe. W wyniku przeprowadzonych analiz, Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia podjął decyzję, iż podczas kontraktowania świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe w zakresach kierowanych dla dzieci, stawka za osobodzień uzdrowiskowego leczenia dzieci na 2012 rok powinna wzrosnąć i zawierać się w przedziałach:

- w przypadku uzdrowiskowego leczenia szpitalnego dzieci od 3 do 18 lat - od 85 do 90 zł;
- w przypadku uzdrowiskowego leczenia sanatoryjnego dzieci w wieku od 7 do 18 lat – od 75 do 80 zł;
- w przypadku uzdrowiskowego leczenia sanatoryjnego dzieci od 3 do 6 lat pod opieką osoby dorosłej – od 65 do 70 zł.

Chciałbym w tym miejscu zaznaczyć, iż na 2011 rok oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia zakontraktowały świadczenia leczenia uzdrowiskowego dzieci, z rozpiętością cenową jak poniżej:

- uzdrowiskowe leczenie szpitalne dzieci od 3 do 18 lat - od 73 do 85 zł;
- uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 7 do 18 lat – od 63 do 69 zł;
- uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci od 3 do 6 lat pod opieką osoby dorosłej – od 58 do 69 zł.

W związku z powyższym, Narodowy Fundusz Zdrowia wychodząc naprzeciw świadczeniodawcom i ich postulatam, zwiększył finansowanie lecznictwa uzdrowiskowego dzieci poprzez zwiększenie stawek osobodnia, o które świadczeniodawcy wnioskowali.

W 2012 roku świadczeniodawcy udzielający świadczeń uzdrowiskowych dla dzieci występowali z kolejnymi postulatami, dotyczącymi ponownego zwiększenia ceny jednostkowej osobodnia w lecznictwie uzdrowiskowym dla dzieci na 2013 rok, a argumentując powyższe koniecznością ponoszenia dodatkowych kosztów, związanych z utrzymaniem infrastruktury

uzdrowiskowej oraz koniecznością zapewnienia warunków do prowadzenia nauczania i wychowania podczas leczenia uzdrowiskowego dzieci w wieku szkolnym.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż zakłady lecznictwa uzdrowiskowego udzielające świadczeń dla dzieci nie ponoszą pełnych kosztów związanych z funkcjonowaniem, ponieważ z jednej strony art. 46 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych reguluje kwestie dotyczące pokrycia pełnych kosztów, w tym kosztów niezależnych od świadczeniodawców, takich jak koszty usług oraz koszty utrzymania infrastruktury uzdrowiskowej (parków uzdrowiskowych, czy pijalni wód mineralnych) wskazuje jako gminę uzdrowiskową oraz gminę posiadającą status obszaru ochrony uzdrowiskowej, jako organ mający obowiązek realizacji zadań własnych związanych z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska w szczególności tworzenia warunków do funkcjonowania zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego oraz rozwoju infrastruktury komunalnej w celu zaspokajania potrzeb osób przebywających w gminie w celu leczenia uzdrowiskowego, a także tworzenia i ulepszania infrastruktury komunalnej i technicznej przeznaczonej dla uzdrowisk lub obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Z drugiej zaś strony art. 71c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty określa, iż zakład lecznictwa uzdrowiskowego zapewniający warunki do prowadzenia nauczania i wychowania na zasadach określonych w powyższej ustawie, ma obowiązek udostępnić pomieszczenia do prowadzenia zajęć szkolnych. Powinny być to pomieszczenia nadające się do tych celów, a więc takie, których standard jest zgodny z przepisami wydanymi na podstawie art. 95a ustawy o systemie oświaty. Ustawa nie gwarantuje co prawda nieodpłatności udostępniania tych pomieszczeń, z przepisu wynika jednak w sposób oczywisty, że nie może ono odbywać się na zasadach komercyjnych, a odpłatność ponoszona przez jednostkę samorządu terytorialnego nie powinna wykraczać poza bieżące utrzymanie pomieszczeń przeznaczonych do nauki szkolnej. Dopuszczalne jest zatem obciążenie jednostki samorządu przez zakład lecznictwa uzdrowiskowego m.in. kosztami zużycia energii, ogrzewania tych pomieszczeń oraz dokonywania ich drobnych napraw. Zgodnie z przepisami, również na organie prowadzącym szkołę, a nie na jednostce udostępniającej pomieszczenia, spoczywa obowiązek wyposażenia tak zorganizowanej szkoły w odpowiednie pomoce dydaktyczne i umeblowanie.

W 2012 roku, Pan Andrzej Kowalczyk – Prezes Rabczańskiego Porozumienia Szans dla Dzieci wystąpił do Narodowego Funduszu Zdrowia z postulatem o możliwość bezturnusowego leczenia uzdrowiskowego dla dzieci, argumentując powyższe optymalizacją wykorzystania bazy uzdrowiskowej i powołując się na fakt, iż wcześniej istniała taka możliwość kierowania.

Pragnę poinformować Pana Rzecznika, iż sposób i tryb kierowania na leczenie uzdrowiskowe nie zmienił się od czasów Kas Chorych, kiedy to Minister Zdrowia i Opieki Społecznej rozporządzeniem z dnia 30 grudnia 1998 roku *w sprawie sposobu i warunków wystawiania skierowania na leczenie uzdrowiskowe przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego oraz potwierdzania tego skierowania przez Kasę Chorych* uregulował zasady kierowania na ten rodzaj świadczeń. Późniejsze rozporządzenia Ministra Zdrowia z zasady nie wprowadzały nowych rozwiązań, a jedynie dostosowywały akty prawne do nowych uwarunkowań formalno-prawnych. I tak w 2003 roku zostało wydane rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 kwietnia 2003 roku *w sprawie sposobu i warunków wystawiania skierowania na leczenie uzdrowiskowe przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego oraz trybu potwierdzania tego skierowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia*, następnie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2004 roku *w sprawie leczenia uzdrowiskowego*, rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 roku *w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe*, oraz obecnie obowiązujące - rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 roku *w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową*.

Należy zatem bezsprzecznie uznać, iż zmiana sposobu i trybu kierowania na leczenie uzdrowiskowe leży w gestii Ministra Zdrowia, który wydaje akt normatywny w tym zakresie. Narodowy Fundusz Zdrowia jest jedynie realizatorem przepisów wynikających z przedmiotowych rozporządzeń, a zarządzenie nr 69/2012/DSM Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 26 października 2012 roku w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju leczenie uzdrowiskowe uszczegóławia kwestie, które nie zostały dookreślone w rozporządzeniu.

W związku z powyższym, dopóki zmianie nie ulegną przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia, dopóty przepisy zarządzenia nie wymagają zmian.

Jednocześnie pragnę poinformować Pana Rzecznika, iż w opinii Narodowego Funduszu Zdrowia nie ma konieczności kierowania dzieci na leczenie uzdrowiskowe w trybie pozatruncusowym z uwagi na fakt, iż Narodowy Fundusz Zdrowia w pełni zabezpiecza dla populacji dzieci i młodzieży świadczenia w rodzaju leczenie uzdrowiskowe, tzn. gwarantuje środki finansowe i pełną dostępność do przedmiotowych świadczeń dla każdego dziecka posiadającego skierowanie.

Należy mieć również na uwadze, iż podczas Posiedzenia Zespołu Problemowego ds. usług publicznych działającego w ramach Trójstronnej Komisji ds. Społeczno - Gospodarczych, przedstawiciele organizacji świadczeniodawców uzdrowiskowych wyrazili swoje zaniepokojenie dotyczące planowanych zmian w trybie kierowania na lecznictwo uzdrowiskowe. Przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia złożyli jednak zobowiązanie i zapewnienie, iż nie zmieni się sposób kierowania świadczeniobiorców na ten rodzaj świadczeń.

W przypadku kierowania małych pacjentów na leczenie w trybie pozatruncusowym do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego informuję, iż istnieje taka możliwość w rodzaju świadczeń rehabilitacja lecznicza, pod warunkiem posiadania przez zakłady zarejestrowanych odpowiednich komórek organizacyjnych, określonych dla rehabilitacji leczniczej w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 roku w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania. W takim wypadku zakład lecznictwa uzdrowiskowego może przystąpić do postępowania konkursowego i po spełnieniu szczegółowych wymagań, w konsekwencji zawrzeć umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju rehabilitacja lecznicza i przyjmować małych pacjentów na leczenie rehabilitacyjne, bez pośrednictwa Narodowego Funduszu Zdrowia. Dzięki takiemu rozwiązaniu potencjał zakładów lecznictwa uzdrowiskowego byłby efektywniej wykorzystywany, na czym skorzystałoby zarówno świadczeniodawcy realizujący świadczenia, jak i mali pacjenci, którzy mogliby korzystać z szerszego wachlarza usług medycznych.

Ad. 6. Liczba i tematyka skarg dotyczących lecznictwa uzdrowiskowego dzieci

W kolejnych zestawieniach przedstawiam Panu Rzecznikowi informację na temat liczby i tematyki skarg, jakie wpłynęły do oddziałów wojewódzkich oraz Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia, w podziale na tematykę.

Lp.	Tematyka skarg	Liczba skarg zasadnych	Liczba skarg niezasadnych	Suma
2009				
1	TERMIN REALIZACJI ŚWIADCZENIA	1	2	3
2	MIEJSCE LECZENIA UZDROWISKOWEGO		1	1
3	NIEROZPOZNANIE CUKRZYCY U DZIECKA PRZEBYWAJĄCEGO W SANATORIUM, NIEWŁAŚCIWIE PROWADZONY PROCES LECZENIA		1	1
4	WARUNKI LOKALOWE, ZACHWANIE PERSONELU, WYŻYWIENIE	4	7	11
5	JAKOŚĆ OPIEKI NAD DZIEĆMI	1	3	4
6	NIEWŁAŚCIWA OPIEKA LEKARSKA	1	2	3
7	JAKOŚCI I ILOŚCI ZABIEGÓW REHABILITACJI	1	3	4
8	PRZECIWWSKAZANIE		1	1
9	ZAGROŻENIE CHOROBAŹĄ ZAKAŻNĄ (OSPA WIETRZNA)		1	1
SUMA		8	21	29

Lp.	Tematyka skarg	Liczba skarg zasadnych	Liczba skarg niezasadnych	Suma
2010				
1	MIEJSCE LECZENIA UZDROWISKOWEGO	1		1
2	KWALIFIKACJI DO NIEWŁAŚCIWEGO PROFILU LECZNIA	1		1
3	BRAK KARTY WYPISOWEJ Z LECZENIA UZDROWISKOWEGO, ŻĄDANIE ZWROTU PONIESIONYCH KOSZTÓW		1	1
4	PÓŻNA INFORMACJA O POTWIERDZENIU SKIEROWANIA		1	1
5	DŁUGI OKRES OCZEKIWANIA NA POTWIERDZENIE SKIEROWANIA		1	1
6	WARUNKI LOKALOWE, ŻYWIENIOWE, KOSZT POBYTU OPIEKUNA	2	5	7
7	ODMOWA POTWIERDZENIA SKIEROWANIA-PRZECIWWSKAZANIE		4	4
SUMA		4	12	16

Lp.	Tematyka skarg	Liczba skarg zasadnych	Liczba skarg niezasadnych	Suma
2011				
1	ZWROT KOSZTÓW POBYTU OPIEKUNA W ZAKŁADZIE UZDROWISKOWYM		1	1
2	ZMNIEJSZENIE ILOŚCI ZABIEGÓW NA SKUTEK PRZEZIĘBIENIA DZIECKA		1	1
3	OPIEKA MEDYCZNA	1		1
4	ZASTRZEŻENIA DO SPOSOBU REALIZACJI ŚWIADCZEŃ	1	4	5
5	ORGANIZACJA UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ		1	1
6	DOSTĘPNOŚĆ DO ŚWIADCZEŃ - ODMOWA KONTYNUACJI LECZENIA UZDROWISKOWEGO Z POWODU BRAKU WSPÓŁPRACY OPIEKUNA DZIECKA I NIEUCZESTNICZENIA DZIECKA W REALIZACJI ZLECONYCH ZABIEGÓW		1	1
7	PRAWO DZIECKA DO ŚWIADCZENIA UZDROWISKOWEGO		1	1
8	JAKOŚĆ UDZIELANYCH ŚWIADCZEŃ		1	1
9	ODMOWA POTWIERDZENIA SKIEROWANIA-PRZECIWWSKAZANIE		3	3
10	WARUNKI POBYTU W ZAKŁADZIE UZDROWISKOWYM	3		3
11	WYPISANIE DZIECKA ZE SZPITALA PRZED ZAKOŃCZENIEM TURNUSU		1	1
SUMA		5	14	19

Ad. 7. Działania

Narodowy Fundusz Zdrowia mając szczególnie na uwadze troskę o zdrowie najmłodszego pokolenia ubezpieczonych, w sposób ciągły popularyzuje i promuje leczenie uzdrowiskowe wśród lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego w POZ, w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej, w leczeniu szpitalnym, poprzez prośby i apele o aktywne włączenie się w proces prewencji i poprawy zdrowia dzieci poprzez leczenie sanatoryjne.

W celu zaktywizowania lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego do aktywnego włączenia się w leczenie uzdrowiskowe dzieci, które znajdują się pod ich opieką, Narodowy Fundusz Zdrowia w dniu 9 listopada 2011 roku wystosował komunikat, w którym zwrócił uwagę na możliwość kierowania dzieci na tą formę leczenia i jednocześnie wystosował prośbę o wystawianie skierowań w przypadku, gdy mały pacjent powinien być objęty takim leczeniem. Jednocześnie w piśmie z dnia 30 listopada 2011 roku wystąpiłem do Pani prof. dr hab. n. med. Teresy Jackowskiej – Przewodniczącej Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego z postulatem o zwiększenie zainteresowania leczeniem uzdrowiskowym dzieci oraz zachęciłem do podjęcia kroków podobnych do działań Narodowego Funduszu Zdrowia. Polskie Towarzystwo Pediatryczne ma możliwość czynnego współdziałania z lekarzami, którzy posiadają kontakt z ubezpieczonymi tj. dziećmi i ich opiekunami, a w związku z powyższym ma wpływ na ilość wystawianych skierowań. Narodowy Fundusz Zdrowia wyraża nadzieję na podjęcie również przez PTP działań zmierzających do poprawy obecnej sytuacji.

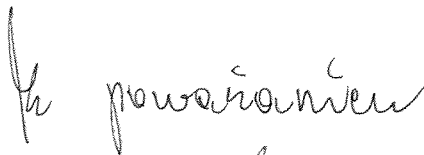
Świadczenia lecznictwa uzdrowiskowego są świadczeniami gwarantowanymi i Narodowy Fundusz Zdrowia, jako instytucja wskazana w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz innych przepisach kierowania ubezpieczonych do świadczeń lecznictwa uzdrowiskowego nie ogranicza prawa ubezpieczonych do tych świadczeń, o ile nie stanowią o tym przepisy powszechnie obowiązującego prawa. Jednocześnie obecnie obowiązujące przepisy nie dają Narodowemu Funduszowi Zdrowia instrumentów prawnych, dzięki którym można byłoby zdyscyplinować świadczeniobiorców i co za tym idzie, ograniczać liczbę zwracanych skierowań i przez to generowanych niedojazdów.

Należy także podkreślić, iż Narodowy Fundusz Zdrowia nie jest instytucją odpowiedzialną za zabezpieczanie potrzeb organizacyjno-finansowych świadczeniodawców, w tym także organizacji działania i kondycji finansowej szkół, działających przy zakładach lecznictwa uzdrowiskowego. Jest natomiast odpowiedzialny za dostosowywanie udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej do potrzeb świadczeniobiorców z poszanowaniem ich praw.

Pomimo wyżej wymienionych problemów, Narodowy Fundusz Zdrowia w pełni zabezpiecza świadczenia dla populacji dzieci i młodzieży w rodzaju leczenia uzdrowiskowe, gwarantując dla każdego składającego skierowanie pełną dostępność do przedmiotowych świadczeń. Świadczeniobiorcy zaś w tym zakresie świadczeń nie są zobligowani kolejką oczekujących, co przekłada się na możliwość podjęcia leczenia uzdrowiskowego w terminie niezwłocznym od daty potwierdzenia skierowania przez oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Reasumując zatem, pragnę zapewnić Pana Rzecznika, że leczenie uzdrowiskowe dzieci pozostaje sprawą wysokiej wagi dla Narodowego Funduszu Zdrowia, jednakże zwiększenie zainteresowania i możliwości korzystania świadczeniobiorców z tej formy leczenia leży nie tylko po stronie Narodowego Funduszu Zdrowia czy też Ministerstwa Zdrowia ale również, w szczególności, zależy od lekarzy sprawujących opiekę medyczną nad dziećmi oraz od postawy samych ubezpieczonych – a w przypadku dzieci - ich rodziców lub opiekunów prawnych, od których w najwyższym stopniu zależy chęć korzystania z przedmiotowych świadczeń.

Jednocześnie w załączeniu przekazuję kopię odpowiedzi udzielonej Panu Andrzejowi Kowalczykowi – Prezesowi Rabczańskigo Porozumienia Szans dla Dzieci na pismo z dnia 4 września 2012 roku.

Zastępca Prezesa
ds. Służb Stałych
Narodowego Funduszu Zdrowia
dr n. med. Zbigniew Pater